

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету

Оксана ГОМОТЮК
«___» _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
«___» _____ 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «Медіавиробництво»**

**ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузь знань – 06 Журналістика
спеціальність – 061 Журналістика
освітньо-професійна програма – «Правова журналістика»**

кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	2	3	30	30	4	8	78	150	3

30.07.2024

**Тернопіль – ЗУНУ
2024**

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика», затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 10 від 23.06.2023 р.

Робочу програму розробила к. філол. н., доцент кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Олена Васильків.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, протокол № 2 від 30.08.2024 р.

Зав. кафедри к. іст. н., доцент

Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено ГЗС «Журналістика», протокол № 2 від 30.08.2024 р.

Голова ГЗС, к. н. із соц. ком.

Людмила КОМІНЯРСЬКА

Гарант ОПШ, к. н. із соц. ком

Людмила КОМІНЯРСЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАВИРОБНИЦТВО»

1. 1. Опис дисципліни «Медіавиробництво»

Дисципліна «Медіавиробництво»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 06 «Журналістика»	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність: 061 «Журналістика»	Рік підготовки: Денна – 2 Семестр: Денна – 3
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: «Правова журналістика»	Лекції: Денна– 30 год. Практичні заняття: Денна– 30 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)	Самостійна робота: Денна – 78 год. Тренінг: Денна – 8 год. Індивідуальна робота – 4 год.
Тижневих годин – 8 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Медіавиробництво»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Курс «Медіавиробництво» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки журналістів кваліфікаційного рівня «бакалавр», призначений для вивчення особливостей роботи журналіста у різних видах мас-медіа.

«Медіавиробництво» – навчальна дисципліна, націлена на формування у майбутніх журналістів навичок журналістської діяльності, формування їх професійної позиції через інтерпретацію теоретичних і практико-орієнтованих, технологічних знань. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування вмінь осмислювати питання професійної журналістики, ознайомлення студентів із роллю засобів масової інформації у політичній системі суспільства та особливостями українського та світового інформаційного простору, із законодавством України про функціонування масмедіа.

Мета навчальної дисципліни «Медіавиробництво» – отримати системні знання демократичних ціннісно-етичних орієнтирів, етичних вимог, з'ясувати методіку діяльності медіа; забезпечити освоєння основ організаційної, творчої діяльності в журналістиці; ознайомити студентів із загальною жанрологією журналістики; забезпечити засвоєння студентами функцій журналістики; розглянути будову і принцип роботи фото і телетехніки, освоїти основні навички роботи на комп'ютері, ознайомитись з особливостями дизайну та верстки періодичного видання, а також навчитись робити макет та користуватись комп'ютерними програмами з верстки.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

1. Сформувані основні теоретичні знання з журналістської професії.
2. Розкрити специфіку дисципліни в системі інших дисциплін ЗВО.
Порівняти та уніфікувати знання з журналістського фаху у площині співпраці з іншими ВНЗ.
3. Узагальнити досвід журналістської діяльності у редакціях періодичних видань, на телебаченні, у новітніх онлайн-проектах.
4. Осилити основні механізми журналістської творчості.
5. Зрозуміти основні критерії творчості та форми творчої діяльності.
6. Вивчити основні етапи творчого процесу під час роботи над журналістським матеріалом.
7. Вивчити загальну жанрологію журналістики та основні поняття журналістської етики.
8. Дослідити функції журналістики, будову і принцип роботи фото і телетехніки.
9. Осмислити особливості дизайну та верстки періодичного видання;
10. Проаналізувати та визначити особливості правового / правоохоронного / правозахисного тексту.
11. Вміти формувати інформаційний контент та використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для створення грамотного медіапродукту;

12. Розглянути загальні та специфічні правила, методи й техніки написання текстів на правову/правоохоронну/правозахисну тематику.

2.3. Назва та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни «Медіавиробництво»

ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 04. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 07. Здатність працювати в команді.

СК 02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК 04. Здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Медіавиробництво» базується на дисципліні «Теорія і практика журналістської діяльності».

2.5. Результати навчання:

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег

ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

ПР16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.

3. Зміст дисципліни «Медіавиробництво»

Змістовий модуль 1. Традиції і новаторство новинного контенту у сучасних медіа

Тема 1. Виробництво новинної інформації

Поняття контенту. Новинний контент. Етапи розвитку новинної журналістики. Критерії новинної інформації. Специфіка виробництва новинного контенту у різних типах масмедіа.

Тема 2. Структура новинного контенту

Правило «перевернутої піраміди» у виробництві новин. Особливості заголовків новинного контенту. Складові ефективного ліду. Бекграунд. Унікальний контент і плагіат у медійному просторі.

Тема 3. Журналістські стандарти у роботі медіапрацівників

Джерела журналістських стандартів. Основні журналістські стандарти. Обов'язки журналіста як працівника мас-медіа. Журналістика та її найважливіші складові.

Тема 4. Журналістика як система органів масової комунікації

Причини бурхливого розвитку мас-медіа в сучасну епоху. Жанрова специфіка у масмедіа. Форматні характеристики. Атрибутивні особливості преси, радіомовлення, телебачення та Інтернет-журналістики. Переваги різних типів журналізму.

Тема 5. Правові основи доступу до джерел інформації

Ідентифіковані та неідентифіковані джерела. ЗМІ як джерело інформації. Режими роботи із джерелами. Верифікація та фактчекінг у новинній журналістиці. Фактчекінгові інструменти та організації.

Змістовий модуль 2. Виробництво аудіовізуального контенту

Тема 6. Сучасний радіопростір в Україні. Формати радіомовлення

Класифікація радіостанцій за формою власності. Формування суспільного радіомовлення в Україні. Радіоформати. Характеристика виражальних засобів на радіо та особливості їх використання: природні засоби; технічні засоби.

Тема 7. Становлення і розвиток системи жанрів теле- радіожурналістики

Класифікація жанрів за В. Здоровогою: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні жанри. Специфіка їхнього застосування на радіо і телебаченні. Інформаційно-подієві, аналітичні, документально-художні жанри на радіо. Їхній зв'язок і взаємодія в теле- радіопрограмі. Занепад деяких жанрів в сучасній теле-радіожурналістиці.

Тема 8. Робота над сценарієм теле- радіопередачі

Особливості створення сценарію теле- радіопередачі. Етапи роботи над сценарієм. Види сценаріїв. Композиція теле- радіопередачі. Специфіка застосування виражальних засобів.

Тема 9. Створення телевізійного контенту

Робота журналіста над відеоматеріалом «у полі» в команді з оператором і режисером. Основні етапи у створенні телевізійного контенту. Закадровий текст. Технологія начитування дикторського тексту. Стендап. Люфт. Лайф. Синхрон. Екшн. Інфографіка. Титрування.

Тема 10. Технологія знімання телевізійного інтерв'ю

Особливості підготовки до телевізійного інтерв'ю. Підготовка експерта (гостя студії). Робота із суфлером. Ведення розмови у прямому ефірі та у записі. Специфіка командної роботи знімальної групи.

Тема 11. Монтаж радіо- телепрограм

Специфіка роботи із програмним забезпеченням для монтажу радіо-телеконтенту (DaVinci Resolve, Final Cut Pro, Adobe Audition, Adobe Premiere, Edius, Reaper). Кадр. План. Ракурс. Трансфокація. Фокус. Сцена. Локація. Телевізійні переходи. Поняття «стиснення». Монтаж в телефоні. Кольористика зображення. Титрування. Вивчення додатків: «Канва». «Ін сторіс». «Ін шот».

Тема 12. Телебачення в епоху Інтернету та соціальних платформ

Конвергентність медій. Співпраця телеканалу з соціальними медіа, месенджерами, ютуб-каналами. Виробництво діджитал-контенту для висвітлення роботи телеканалу в мережі Інтернет.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Медіавиробництво»

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практ. зан.	Самост. робота	Інд. р-та	Тренінг	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Традиції і новаторство новинного контенту у сучасних медіа						
Тема 1. Виробництво новинної інформації	2	2	6	2	4	Поточне опитування
Тема 2. Структура новинного контенту	2	4	6			Поточне опитування
Тема 3. Журналістські стандарти у роботі медіапрацівників	4	2	6			Поточне опитування
Тема 4. Журналістика як система органів масової комунікації	2	4	6			Поточне опитування, тестові завдання
Тема 5. Правові основи доступу до джерел інформації	2	2	6			Поточне опитування
Змістовий модуль 2. Виробництво аудіовізуального контенту						
Тема 6. Сучасний радіопростір в Україні. Формати радіомовлення	2	2	6	2	4	Поточ. опитування
Тема 7. Становлення і розвиток системи жанрів теле-радіожурналістики	2	2	6			Поточ. опитування, тести
Тема 8. Робота над сценарієм теле- радіопередачі	4	2	6			Тестові завдання
Тема 9. Створення телевізійного контенту	4	2	6			Тестування, поточне опитування.
Тема 10. Технологія знімання телевізійного інтерв'ю	2	4	8			Тестування, поточне опитування.
Тема 11. Монтаж радіо-телепрограм	2	2	8			Поточ. опитування, тести
Тема 12. Телебачення в епоху Інтернету та соціальних платформ	2	2	8			Поточ. опитування, тести
<i>Загалом</i>	30	30	78	4	8	
<i>Підсумковий контроль</i>	екзамен					

5. Тематика практичних занять
Змістовий модуль 1. Традиції і новаторство новинного контенту
у сучасних медіа

Практичне заняття № 1

Тема: Виробництво новинної інформації.

1. Поняття контенту. Новинний контент.
2. Етапи розвитку новинної журналістики.
3. Критерії новинної інформації.
4. Специфіка виробництва новинного контенту у різних типах масмедіа.

Завдання: Аналітична й редакторська робота над новинними матеріалами.

Практичне заняття № 2-3

Тема: Структура новинного контенту

1. Правило «перевернутої піраміди» у виробництві новин.
2. Особливості заголовків новинного контенту.
3. Складові ефективного ліду. Бекграунд.
4. Унікальний контент і плагіат у медійному просторі.

Завдання: Аналітична й редакторська робота над новинними матеріалами.

Практичне заняття № 4

Тема: Журналістські стандарти у роботі медіапрацівників

1. Джерела журналістських стандартів.
2. Основні журналістські стандарти.
3. Обов'язки журналіста як працівника мас-медіа.
4. Журналістика та її найважливіші складові.

Завдання: Аналіз медіаконтенту на предмет дотримання журналістських стандартів.

Практичне заняття № 5-6

Тема: Журналістика як система органів масової комунікації

1. Причини бурхливого розвитку мас-медіа в сучасну епоху.
2. Жанрова специфіка у масмедіа. Форматні характеристики.
3. Атрибутивні особливості преси, радіомовлення, телебачення та Інтернет-журналістики.
4. Переваги різних типів журналізму.

Практичне заняття № 7

Тема: Правові основи доступу до джерел інформації

1. Ідентифіковані та неідентифіковані джерела.
2. ЗМІ як джерело інформації. Режими роботи із джерелами.
3. Верифікація та фактчекінг у новинній журналістиці.
4. Фактчекінгові інструменти та організації.

Завдання: Робота із джерелами інформації. Перевірка фактів.

Змістовий модуль 2. Виробництво аудіовізуального контенту

Практичне заняття № 8

Тема: Сучасний радіопростір в Україні. Формати радіомовлення

1. Класифікація радіостанцій за формою власності.
2. Формування суспільного радіомовлення в Україні.
3. Радіоформати. Характеристика виражальних засобів на радіо та особливості їх використання: природні засоби; технічні засоби.

Завдання: Аналіз радіопрограм комерційних станцій та суспільного радіо.

Практичне заняття № 9

Тема: Становлення і розвиток системи жанрів теле- радіожурналістики

1. Класифікація жанрів за В. Здоровогою: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні жанри. Специфіка їхнього застосування на радіо і телебаченні.
2. Інформаційно-подієві, аналітичні, документально-художні жанри на радіо. Їхній зв'язок і взаємодія в теле- радіопрограмі.
3. Занепад деяких жанрів в сучасній теле- радіожурналістиці.

Завдання: Записати з ефіру або скачати з архіву радіостанції по одному зразку інформаційної, аналітичної, художньо-публіцистичної передачі. Розшифрувати текст, указавши хронометраж. Проаналізувати зміст передачі, логічність викладення інформації.

Практичне заняття № 10

Тема: Робота над сценарієм теле- радіопередачі

1. Особливості створення сценарію теле- радіопередачі. Етапи роботи над сценарієм.
2. Види сценаріїв. Композиція теле- радіопередачі.
3. Специфіка застосування виражальних засобів.

Завдання: Підготувати сценарій радіопередачі, використавши різні жанри радіожурналістики й включивши елементи інтерактивної взаємодії зі слухачами.

Практичне заняття № 11

Тема: Створення телевізійного контенту

1. Робота журналіста над відеоматеріалом «у полі» в команді з оператором і режисером.
2. Основні етапи у створенні телевізійного контенту.
3. Закадровий текст. Технологія начитування дикторського тексту. Стендап. Люфт. Лайф. Синхрон. Екшн. Інфографіка. Титрування.

Завдання: Підготувати сценарій телепередачі, використавши різні жанри тележурналістики

Практичне заняття № 12-13

Тема: Технологія знімання телевізійного інтерв'ю

1. Особливості підготовки до телевізійного інтерв'ю.
2. Підготовка експерта (гостя студії).
3. Робота із суфлером. Ведення розмови у прямому ефірі та у записі.
4. Специфіка командної роботи знімальної групи.

Завдання: Апробація запису студентських телеінтерв'ю в лабораторних умовах.

Практичне заняття № 14

Тема: Монтаж радіо- телепрограм

1. Специфіка роботи із програмним забезпеченням для монтажу радіо- телеконтенту (DaVinci Resolve, Final Cut Pro, Adobe Audition, Adobe Premiere, Edius, Reaper)
2. Кадр. План. Ракурс. Трансфокація. Фокус. Сцена. Локація. Телевізійні переходи. Поняття «стиснення».
3. Монтаж в телефоні. Кольористика зображення. Титрування. Вивчення додатків: «Канва». «Ін сторіс». «Ін шот».

Завдання: Змонтувати теле- радіоматеріал на соціальну тему.

Практичне заняття № 15

Тема: Телебачення в епоху Інтернету та соціальних платформ

1. Конвергентність медій.
2. Співпраця телеканалу з соціальними медіа, месенджерами, ютуб-каналами.
3. Виробництво діджитал-контенту для висвітлення роботи телеканалу в мережі Інтернет.

Завдання: Адаптувати телевізійний матеріал для різних діджитал- платформ.

6. Самостійна робота

Завдання для самостійної роботи з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є видом позааудиторної роботи студентів і виконуються ними самостійно в процесі вивчення програмового матеріалу.

Метою цього виду роботи є оволодіння навичками самостійного вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студентів з навчального курсу програми.

Оцінювання самостійної роботи відбувається у формі тестування в кінці вивчення дисципліни.

7. Тренінг

Метою проведення тренінгу з дисципліни «Медіавиробництво» є створення неформального, невимушеного спілкування, яке відкриває перед групою студентів варіанти аналізу рівня сформованості, перспективи розвитку і проблеми (якщо є) мовленнєвої компетенції студента.

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у студентській групі, ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.

3. Практична частина реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю 4-5 осіб шляхом виконання завдань чи вирішення проблемних питань тренінгового заняття.

4. Підведення підсумків відбувається шляхом обговорення результатів виконання тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів, обміну думками з питань, винесених на тренінгове заняття.

Тема: Дієвість як особлива форма результативності мас-медіа

Порядок проведення:

(проводиться у формі тренінгу)

1. Формулювання назви проекту.
2. Постановка проблеми, підготовка анотації проекту (робота в групах).
3. Визначення цілей і задач проекту (робота в групах).
4. Розробка методів проекту (робота в групах).
5. Визначення форм оцінки, звітності і результативності проекту.
6. Основні вимоги до підготовки резюме на виконавців проекту і розподіл обов'язків по виконанню проекту.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Процес активізації навчання вимагає певної спільної діяльності студента і викладача, застосування різноманітних засобів, форм, системи дій, прийомів, спрямованих на виконання навчальних завдань.

Під час викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так й інтерактивних навчальних технологій, серед яких: робота в малих групах, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, дебати, диспути, дискусії, студентські проекти, а також практичні та індивідуальні заняття, консультації, бесіди, тестування, робота з літературою, реферування, самостійна робота, виконання КПЗ. У навчальному процесі передбачається використання новітніх комп'ютерних технологій.

У процесі вивчення дисципліни «Медіавиробництво» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування – робота на заняттях (відвідуваність; презентаційні виступи на практичних заняттях, участь у дебатах) та тестування;
- поточне опитування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- самостійна робота;
- модульна контрольна робота;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Медіавиробництво» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожного складника залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 4 оцінок)	Підсумкова робота, яка охоплює теми 1-5	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 4 оцінок)	Підсумкова робота, яка охоплює теми 6-12	Визначається як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу	Визначається як оцінка за тестування із самостійної роботи	Теоретичні питання (4 питання) – по 25 балів, макс. 100 балів

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор (за необхідності)	1–14
2.	Проекційний екран (за необхідності)	1–14
3.	Наявність доступу до мережі Інтернет (за необхідності)	1–14
4.	Ноутбук (за необхідності)	1–14
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–14
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–14

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Голуб М. Журналісти на війні: нові виклики. 2022. URL: <https://medialab.online/news/vijna-novi-vyklyky/>
2. Житарюк М. Закриття телеканалів News ONE, ZIK та «112 Україна»: медійний і політичний складник». *Український інформаційний простір*. вип. 1(7). 2021. с. 94-104. URL: <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/233880>
3. Журналістика і війна: навч. посібник / С. А. Кость. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 414 с.
4. «Журналістська освіта (не) потрібна»: медійники та медійниці про кризу освіти, Громадське радіо. 2021. 26 лютого. URL : <https://hromadske.radio/podcasts/ne-vedys/845872>
5. Журналістика і творчість. За ред. Кость. С. Львів: Вид-во ЛНУ ім. І. Франка. 2023. 562 с.
6. Журналістські стандарти та протидія інформаційним атакам Кремля: як поєднати [Електронний ресурс] // Радіо Свобода. 2018. 20 січня. Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/28985834.html>
7. Кияниця Є. О. «Фактори формування та сприйняття медіаконтенту сучасними аудиторіями». *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. 2020. Т. 31 (70). № 3. Ч. 3. с. 210–215.
8. Коваль А. Цінності, стереотипи та маніпуляції у візуальній комунікації. *Теорія та історія соціальних комунікацій*. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. том 32 (71). № 4. ч. 3. с. 155-161. URL: https://web.archive.org/web/20210930185227id_/http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4_2021/part_3/28.pdf
9. Після 24 лютого: яким був 2022 рік для регіональних медіа. Інститут масової інформації. 2023. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/pislya-24-lyutogo-yakym-buv-2022-rik-dlya-regionalnyh-media-i50014>
- 10.Потятиник Б. В. 4 етапи розвитку нових медіа. URL: <http://www.mediakrytyka.info/ohlyady-analityka/4-etapy-rozvytku-novykh-media.htm>
- 11.Українські регіональні медіа під час війни: кримінал та соціалка повертають свої позиції. Детектор медіа. 2023. URL: <https://detector.media/>
- 12.Фленько Н. Суспільне мовлення: національна місія та регіональні виклики. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Том 31 (70). № 2. Ч. 4. С. 229–233.
- 13.Шестакова Ю. «YouTube під час війни: що змінилося» – Академія викладачів журналістики [онлайн]. *Академія викладачів журналістики*. 2022. URL: <https://www.jta.com.ua/knowledge-base/youtube-pid-chas-viyny-shcho-zminylosia/>
- 14.Nobel C. 10 rules for interviewing and writing about trauma survivors [онлайн]. *The Journalist's Resource*. 2018. URL: <https://journalistsresource.org/politics-and-government/10-rules-interviewing-trauma-survivors/>
- 15.Complete Ukrainian. John Murray Publisher, 2016. 320 p. (Teach Yourself).
- 16.Nedashkivska Alla. Ukrainian for Professional communication: a web based textbook for developing business and professional communication skills in Ukrainian. URL: <https://businessukrainian.com/>

Електронні ресурси:

1. Класифікація нормативних документів України. URL: <http://document.ua/norpage.html>
2. Законодавча база Верховної ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
3. Інформаційний центр Міністерства юстиції України URL: www.informjust.ua/
4. Міністерство Юстиції України/ URL: www.minjust.gov.ua/0/11739

Інформаційні ресурси

1. <https://speakukraine.net/>
2. <https://www.stopfake.org>
3. <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>
4. Антипосібник для журналістів «Теми. Люди. Історії». <http://medialab.online/news/antyposibnyk/>
5. Матеріали всеукраїнських та регіональних ЗМІ
6. Матеріали на професійному сайті ДетекторМедіа. <https://detector.media/>
7. Сайт ІМІ <https://imi.org.ua/>
8. Сайт Академії Української преси <https://www.aup.com.ua/category/library/>